

stillet som et Regieringsspørgsmaal, hvorpaa jeg ikke her indlader mig, men det bliver et Lovgivningsspørgsmaal det kommer til at dreie sig om det foreslaaede Indhold af en paatænkt Lov. Jeg skal dog, for ikke nu at blive for vidtløftig, her kun forbeholde mig at komme tilbage til dette Punkt, naar nogle af de Herrer, der have stillet det andet Hovedforslag, have udtalt sig derom. Men dersom det maa være mig tilladt i Almindelighed at ytre en Mening om Forholdet imellem det norske Storting og den danske Rigsdag, troer jeg, at, dersom en lysere Stjerne i dette Dieblit synes at skinne over den norske Constitution fra Gidsvold og over Norges Storting fremfor over den danske Forfatning og Danmarks Rigsdag, da hidrører det, ved Siden af andre Hensyn, ikke blot fra den nationale Aand, der paa Stortinget steds, lige over for Udlandet, har gjort Alle til Een, men for en stor Deel ogsaa derfor, at de norske Stortingsmænd ikke have indladt sig videre paa at regjere, men ved enhver Lov have holdt sig til, hvad der stod for dem som det for deres Fædreland i Tiden Bedste. At det var bedre for Rigsdagen at have afgjort, hvorvidt Noget stemmer med Grundloven, eller er fæet paa grundlovmæssig Maade, eller baader Grundlovens Udvikling, at det var bedre at blive staaende ved dette Spørgsmaal, end at give sig af med frugteløse Forsøg paa at regjere, derom turde for Tiden ogsaa de Forhandlinger tjene til Beviis, der forrige Aar fandt Sted i Anledning af Rundgjørelsen af 28de Januar. Jeg har ogsaa fundet Styrke for denne min Mening deri, at to Ministre dengang, mærkeligt nok, netop henviste Rigsdagen til, at den ikke skulde tage Hensyn til Diebliffet, til Forholdet med Hensyn til fremmede Magter og deslige, — men holde sig til sin egentlige Opgave at give Love, at deeltage i den lovgivende Virksomhed. Saaledes gjordes dengang denne Tanke gjældende af den ærede Indenrigsminister, der derhos tilføiede: „Jeg holder mig endog overbevist om, efter hvad jeg har erfaret om de diplomatiske Forhandlinger, at der i Udlandet er Tilbøielighed til at indrømme den danske Rigsdag en stor Indflydelse og sin rette Indflydelse paa Ordningen af Forholdene; den har erhvervet

sig Respect, som Premierministeren erklærede, den har erhvervet sig Agtelse.“ Det forekommer mig, at en mindre, en mere beskedent Indflydelse end den, hvorom her er Tale, ei let kan tænkes. Ogsaa den ærede Premierminister udtrykte sig ved den nævnte Leilighed, og ligeledes i Landsthinget, paa den samme Maade, idet han siger: „Rigsdagen har i disse skjæbnesvangre Aar erhvervet sig en Respect, som er velfortjent; den har erhvervet sig Respect hos vore daværende Fiender; den har erhvervet sig Respect ikke blot i Indlandet — det fulgte af sig selv — men ogsaa udenfor Landet, og denne Respect har den erhvervet sig ved sin rolige og bestemte Holdning (Hør!), — ved sin Afholden fra alt det, som ikke laa i dens Attributer som lovgivende Forsamling.“ Men jeg mener da i Sandhed, at det nu ligger i vore Attributer som lovgivende Forsamling at ytre af den Virksomhed og Indflydelse, hvorom her er Tale, da det nu gjælder om Afstæffelsen af den Arvesølgelov, der har gjældt i dette Land i et Par hundrede Aar.

De Hensyn af en anden mere blivende Art end til Diebliffet og dets Misere, der for mig ere de afgjørende, og hvorefter jeg skal afgive min Stemme, det er deels Hensyn til vore Forhold til to af Monarchiets Dele, nemlig Slesvig og Holsteen, og deels Hensyn til vore Forhold til Udlandet, navnlig til Tydskland og Rusland; alle almindelige Betragtninger over Arvelove forbigaaer jeg, jeg holder mig kun til Danmarks særlige, ganske eiendommelige Forhold. Hvad Slesvig angaaer, kan jeg henholde mig til, hvad der her oftere er blevet yttret om, hvorledes Kongelovens Arvesølgelse ikke nu retligt kan ophæves i Slesvig. Jeg har hørt den ærede 5te Landstingsmand for Kjøbenhavn (Drifted) gjøre gjældende, at, dersom man vilde holde strengt paa Kongeloven, skulde man ikke have givet Grundloven, og, vilde man have holdt strengt paa Kongelovens Arvesølgelse, skulde man specielt ikke have givet Grundlovens § 4. Jeg skal her ved tillade mig at bemærke, at Grundlovens § 4 hviler paa en Forudsætning, der først aldeles kom til at hvile netop paa Grund af dette Ministeriums Tiltrædelse, nemlig paa